

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

PROCESUL-VERBAL nr. 28

al ședinței publice a Consiliului Audiovizualului
din 20 august 2024, ora 11:00
mun. Chișinău

TOTAL MEMBRI PREZENȚI: 6

TOTAL DECIZII ADOPTATE: 5

DECIZII ANEXATE: 217-221

PREȘEDINTA ȘEDINȚEI: Liliana VIȚU-EȘANU.

MEMBRII PREZENȚI: Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI (on-line), Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

MEMBRII ABSENȚI: Orest DABIJA.

SECȚIA ASISTENȚĂ CONSILIU: Olimpia MORARU (șef SAC), Doina GALBUR (consultant superior SAC).

SECȚIA JURIDICĂ: Grigore CHIȚANU (șef SJ).

Președinta ședinței, Liliana VIȚU-EȘANU, a constatat caracterul deliberativ al ședinței și a pus la vot aprobarea deschiderii acesteia.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ședința a fost declarată deschisă.

Propuneri la ordinea de zi:

– Solicitare din partea DCSMA de a include pe ordinea de zi subiectul *Cu privire la suspendarea procedurii administrative de examinare a petiției dnei Angela Frolov.*

– Solicitare din partea DLF de a include pe ordinea de zi subiectul *Cu privire la suspendarea examinării cererii de modificare a asociatului „Noi Media de Sud” SRL.*

La subiectul „Diverse”:

– Propunere din partea vicepreședintei Consiliului Audiovizualului, Ana GONȚA, de a include pe ordinea de zi subiectul: *Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor actelor normative în privința asigurării accesului persoanelor cu dificultăți de văz și auz la serviciile media audiovizuale.*

*Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței,
a pus la vot ordinea de zi cu modificările propuse, după cum urmează:*

ORDINEA DE ZI APROBATĂ:

1) Cu privire la examinarea declarațiilor privind politica editorială pentru campania electorală la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024.

Raportor: Dorin BALICA, controlor de stat principal DCSMA

2) Cu privire la examinarea cererii ÎCS „Reforma Art” SRL din 29 iulie 2024.

Raportor: Maria MAȘAEV, consultant principal SJ

3) Cu privire la suspendarea procedurii administrative de examinare a petiției dnei Angela Frolov.

Raportor: Sergiu MARTIN, șef DCSMA

4) Cu privire la suspendarea examinării cererii de modificare a asociatului „Noi Media de Sud” SRL.

Raportor: Ecaterina COVACI, consultant superior DLF

5) Diverse:

– Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor actelor normative în privința asigurării accesului persoanelor cu dificultăți de văz și auz la serviciile media audiovizuale.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ordinea de zi a fost aprobată.

1. S-a examinat: Cu privire la examinarea declarațiilor privind politica editorială pentru campania electorală la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024.

A raportat: Dorin BALICA

Raportul DCSMA se anexează.

Întrebări pentru reprezentantul „BRIGHT COMMUNICATIONS” SRL, fondatorul serviciului media audiovizual „R Live TV”, Sergiu SCOBIOALĂ:

E. RÎBCA: În declarația dvs. este prevăzută organizarea dezbaterilor electorale în formula 1+3+3+1 minute. Este o formulă definitivă sau depinde de numărul de întrebări?

S. SCOBIOALĂ: La solicitarea dvs., în declarația rectificată am schimbat. La rubrica întrebărilor acordate între reprezentanții electorali am inclus 5 minute. Deși, la alegerile precedente, pentru primărie și municipiu, am funcționat pe aceeași formulă și am avut ediții de 30-40 de minute. 40 de minute pentru o ediție de dezbateri e în ritm normal, pentru că ei nu au ce discuta mai mult, doar intră în polemici. De aceea, noi considerăm că este timp suficient, dar la sugestia dvs. am mărit anume segmentul pentru întrebări între ei. Vreau să zic că aceste minute sunt doar strict pentru participant. Fiecare din ei are același timp, doar runda de întrebări între ei va dura 15 minute și plus prezentatorul care nu este cronometrat.

Întrebări către raportor:

E. RÎBCA: În contextul electoralei din 2023, când la un moment am început să aprobăm modificările și ne-am oprit, era necesară această aprobare nouă pentru serviciul media audiovizual „GRT FM”?

D. BALICA: Da. Conform pct. 34 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, furnizorii de servicii media au dreptul să modifice declarațiile numai cu acordul CA. Respectiv, anumite modificări au avut loc la declarația precedentă care a fost deja aprobată.

S-a decis:

1. Se aprobă declarația furnizorului de servicii media „BRIGHT COMMUNICATIONS” SRL, fondatorul serviciului media audiovizual „R Live TV”, privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

2. Se aprobă modificările la declarația furnizorului de servicii media Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu” pentru serviciul media audiovizual „GRT FM” privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 217 din 20 august 2024 se anexează.

2. S-a examinat: Cu privire la examinarea cererii ÎCS „Reforma Art” SRL din 29 iulie 2024.

A raportat: Maria MAȘAEV

Raportul SJ se anexează.

Întrebări de precizare din partea reprezentantului PP „MAN”, Andrei OȚEL:

A. OȚEL: Vreau să concretizez, dacă cunoașteți, deciziile de sancționare au fost duse la bun sfârșit și au fost executate de către „Jurnal TV”, „TV 8” și alții care au fost vizați?

M. MAȘAEV: La moment deciziile sunt contestate la Curtea de Apel și a fost suspendat procesul de examinare a acestora până la hotărârea Curții Constituționale.

A. OȚEL: Din câte cunosc, sunt încheieri în care se refuză suspendarea actelor administrative. Respectiv, actele administrative produc efecte juridice din momentul emiterii și sunt obligatorii pentru cei vizați.

Gr. CHIȚANU: În procedura de executare a deciziilor CA este implicat și Inspectoratul Fiscal, deoarece se face mandat de executare. Respectiv, la moment nu avem încă informații de la Inspectoratul Fiscal, dacă au fost sau nu achitate amenzile, ei ne transmit informațiile trimestrial, dar voi verifica suplimentar.

E. RÎBCA: Ce puteți obține în condițiile în care suntem astăzi? Avem o hotărâre a Curții Constituționale, avem cel puțin cinci decizii ale Consiliului Audiovizualului care impun sancțiune pentru nerespectarea art. 90 alin. (2) din hotărârea CEC și care nu au fost executate. Mai avem o hotărâre care a ajuns la Curtea Supremă de Justiție și care, posibil, va trece prin art. 449 din Codul de procedură civilă. Care este scopul demersului dvs., în condițiile în care avem, potrivit art. 386, temeiurile casării sau modificării hotărârii de către instanța de apel, avem art. 387, care precizează art. 386 alin. (1) lit. d), ce înseamnă încălcare sau aplicare eronată a normelor de drept material și care prevede expres, în alin. (1) lit. b), aplicarea unei legi care a fost declarată neconstituțională? Ce urmăriți din aceasta? Vreau, pur și simplu, să înțeleg, pentru că noi discutăm foarte serios o

problemă, care mi se pare că este decisă de la sine, sau de noi, sau de instanța de judecată, pentru că este o hotărâre a Curții Constituționale.

A. OȚEL: Cu privire la hotărârea care a trecut deja de Curtea Supremă de Justiție, dacă vă uitați la art. 449 lit. e¹) Cod de procedură civilă, a doua parte a propoziției – „*a fost ridicată excepția de neconstituționalitate*”. Respectiv, aici decade deja argumentul și această hotărâre, dacă urmărim buchea legii, nu poate trece testul revizuirii care este spus. Or, în cadrul examinării pe fond, nu a fost ridicată această excepție de neconstituționalitate. Respectiv, acea hotărâre va rămâne irevocabilă așa cum este.

De ce este importantă poziția noastră așa cum a fost formulată? Legea și principiile statului de drept prevăd așa o chestie importantă cum este securitatea raporturilor juridice. Securitatea raporturilor juridice presupune în primul rând faptul că atunci când este emis un act administrativ, care este în corespundere cu legea, el trebuie să fie executat și dus până la urmă. Ne place sau nu ne place. Este instanța de judecată, care are puterea de a decide, de a se expune asupra faptului legalității sau ilegalității acesteia. În cazul în care, să presupunem că astăzi CA ar recunoaște faptul că este un act ilegal, doar pe simplul fapt că, ipotetic, a fost declarată neconstituțională o normă pe care se baza, atunci noi ajungem într-o situație în care oricine poate să se apere, invocând o posibilă neconstituționalitate. Iar la momentul examinării, în lunile octombrie-noiembrie 2023, a acestor plângeri, pe baza cărora au fost emise hotărârile de sancționare, aceste norme erau constituționale, erau legale, aveau un scop bine determinat și erau în corespundere cu legislația în vigoare. Respectiv, noi acum nu examinăm dacă la moment acestea constituie încălcări sau nu. Or, hotărârile Curții Constituționale produc efect numai pentru viitor, nu produc efect retroactiv. Trebuie să ne bazăm pe această chestie. Dacă noi aplicăm retroactiv legea, asta este o ingerință directă în principiul securității raporturilor juridice.

E. RÎBCA: Dvs. afirmați acum că instanța de judecată nu va anula cinci decizii ale CA?

A. OȚEL: Din punctul meu de vedere, instanța de judecată nu ar urma să dea dreptate. Or, instanța examinează legalitatea actului administrativ și a sancțiunilor care au fost aplicate la momentul emiterii hotărârii. Ea nu examinează oportunitatea aplicării unei amenzii acum, la momentul de față.

E. RÎBCA: Să vedem hotărârile instanțelor de judecată pe aceste cinci cazuri. Cu al șaselea, cu siguranță sunt probleme. Deși, și aici nu se știe care va fi poziția „Jurnal TV” și unde va ajunge, dar pornesc de la premisa inversă, că avem art. 12 din Codul de procedură civilă, care prevede că instanțele de judecată soluționează cauzele în conformitate și cu hotărârile Curții Constituționale.

Noi astăzi trebuia să adoptăm o decizie prin care să anulăm cinci decizii și, în opinia mea, ar fi corect să o anulăm și pe a 6șasea, dar avem proiectul de decizie pe care îl avem. Se insistă să avem în instanța de judecată cinci decizii prin care să fie anulate deciziile CA.

Dacă se mergea pe opinia pe care am expus-o anterior, acest proiect de decizie putea să fie nu sub formula „se respinge”, ci „se acceptă parțial această petiție”. Dar cred că nici pentru „Jurnal TV” nu este atât de important dacă ne vom anula noi propriile decizii sau le va anula instanța de judecată. Important este rezultatul în cele din urmă. Cred că pentru viitor trebuie să analizăm și posibilitatea anulării propriilor decizii.

Acesta este argumentul pentru care voi susține respingerea formală a acestei petiții.

S-a decis:

Se respinge cererea ÎCS „Reforma Art” SRL din 29 iulie 2024.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 218 din 20 august 2024 se anexează.

3. S-a examinat: Cu privire la suspendarea procedurii administrative de examinare a petiției dnei Angela Frolov.

A raportat: Sergiu MARTIN

Raportul DCSMA se anexează.

S-a decis:

1. Se solicită opinia Consiliului pentru egalitate în raport cu informația expusă în petiția dnei Angela Frolov.

S-a votat: **PRO – (6) UNANIM** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

2. Se suspendă procedura administrativă de examinare a petiției dnei Angela Frolov până la recepționarea răspunsului de la Consiliul pentru egalitate.

S-a votat: **PRO – (6) UNANIM** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 219 din 20 august 2024 se anexează.

4. S-a examinat: Cu privire la suspendarea examinării cererii de modificare a asociatului „Noi Media de Sud” SRL.

A raportat: Ecaterina COVACI

Raportul DLF se anexează.

S-a decis:

Se suspendă examinarea cererii f/nr. din 26.07.2024, depusă de furnizorul de servicii media „Noi Media de Sud” SRL, până la obținerea de către investitorul potențial a aprobării prealabile de la Consiliul pentru promovarea proiectelor investiționale de importanță națională.

S-a votat: **PRO – (6) UNANIM** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 220 din 20 august 2024 se anexează.

5. Diverse:

Ana GONȚA: Având în vedere faptul că astăzi am aprobat ultima declarație privind politică editorială a unui furnizor de servicii media audiovizuale de televiziune și că suntem în perioada electorală, dar și pentru că serviciile media audiovizuale de televiziune au obligație legală de a asigura accesibilitatea persoanelor cu necesități speciale de văz și auz, propun inițierea unui control privind respectarea de către toate serviciile media audiovizuale de televiziune, ale căror declarații au fost aprobate de Consiliul Audiovizualului, a prevederilor Codului electoral, a legislației electorale în privința asigurării accesibilității în coroborare cu prevederile Regulamentului CEC în această privință, care spune foarte clar ce trebuie să facă, respectarea propriei declarații, în care toți au un punct special separat pentru această obligație, dar și conform Regulamentului conținuturilor audiovizuale, a cărui capitol 6 spune la fel clar cum trebuie să arate aceste programe.

E. RÎBCA: În art. 90 alin. (5) din Codul electoral scrie foarte clar că după depunerea declarațiilor, controlul asupra respectării politicii editoriale este exercitat de către CA din oficiu, conform prevederilor CSMA. Avem art. 90 alin. (15), care, în opinia mea, este o normă generală în raport cu alin. (16) din același articol din Codul electoral, în care se prevede: „În perioada electorală, Consiliul Audiovizualului monitorizează modul în care furnizorii de servicii media respectă

declarațiile politice editoriale pentru reflectarea alegerilor.” Or, în aceste declarații avem nu doar prevederi ce țin de drepturile persoanelor cu dizabilități, avem anumite categorii de prevederi care sunt punctate în declarația model și noi trebuie să monitorizăm totul ce ține de respectarea de către serviciile media audiovizuale a acestor declarații. Norma din alin. (16), în opinia mea, este o normă specială care obligă CA, săptămânal, să prezinte, să publice rapoarte.

Putem să punem accente pe respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, dar noi totuși trebuie să respectăm această normă care ne obligă în perioada electorală să monitorizăm modul în care furnizorii de servicii media respectă declarațiile privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor.

Noi trebuie să monitorizăm respectarea declarațiilor în întregime. Asta înseamnă nu numai monitorizarea respectării de către serviciile media audiovizuale a drepturilor persoanelor cu dizabilități, dar și programele cu caracter electoral, și alte prevederi ale declarațiilor, inclusiv reflectarea alegerilor. Noi putem să declarăm în fiecare lună o tematică specială. Luna 1 monitorizăm drepturile persoanelor cu dizabilități, luna 2 monitorizăm programele locale, luna 3 monitorizăm respectarea drepturilor minorilor ș.a.m.d. Totuși, haideți să revenim la art. 90, care prevede pentru noi o obligație.

S-a decis:

Se dispune controlul respectării prevederilor actelor normative în privința asigurării accesului persoanelor cu dificultăți de văz și auz la serviciile media audiovizuale de către serviciile media audiovizuale de televiziune ale căror declarații privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024 au fost aprobate de Consiliul Audiovizualului.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA. **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 221 din 20 august 2024 se anexează.

Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței, a constatat că ordinea de zi a fost epuizată și a pus la vot aprobarea închiderii ședinței.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ședința a fost declarată închisă.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU